

Златослава Папарига
слухач магістерської програми
Тернопільський національний економічний університет

УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЄЮ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Основною причиною гальмування переходу до інноваційного типу розвитку української економіки є відсутність у вітчизняних підприємств чітко вираженого спрямування власного бізнесу інноваційним шляхом розвитку, відображеного у відповідній стратегії. Власне, стратегія визначає логіку бізнес-розвитку підприємства з метою забезпечення його довготривалої конкурентоспроможності та прибутковості в мінливому ринковому середовищі. Вона повинна являти собою інноваційну бізнес-модель, яку обиратиме підприємство до всіх своїх видів бізнес-діяльності для забезпечення їх конкурентоспроможності та прибутковості на основі інновацій у всіх ланках формування споживної вартості як окремо кожного продукту, так і сукупного бізнесу [3]. У цьому контексті необхідно зазначити, що сьогодні підприємствам для підвищення прибутковості свого бізнесу (виробництва) окрім, власне, інвестування коштів у великих розмірах у дослідження та розробки треба також забезпечити їх ефективне використання відповідно до найбільш вдалої інноваційної стратегії.

Інноваційна стратегія являє собою цілеспрямовану діяльність щодо визначення найважливіших напрямків, вибору пріоритетів перспективного розвитку підприємства.

Залежно від конкретних умов мікро- і макросередовища виділяють два типи інноваційної стратегії: адаптаційний, що носить пасивний характер, і творчий, активний. Сутність адаптаційної стратегії полягає в проведенні часткових, непринципових змін, які, не будучи кардинальними, дозволяють удосконалити раніше освоєні продукти, технологічні процеси і послуги у рамках вже сформованих на підприємстві тенденцій діяльності. Підприємства виходять на ринок нововведень не в якості першого продавця, а слідом за ним, коли вже можна ретельно вивчити реакцію ринку на запропоноване нововведення. Тому інновації в даній стратегії виступають як форма вимушеної реакції на зміни зовнішнього середовища для того, щоб не втратити завойовані ринкові позиції. В умовах стабільних товарно-грошових відносин адаптаційна стратегія малоефективна. Тут інновації, як правило, повинні ставати вихідною базою для підвищення конкурентоспроможності продукції, розширення і зміцнення ринкових позицій, інакше кажучи, активним засобом бізнесу, що становить суть стратегії іншого типу, тобто творчої.

А.К. Федотов склад стратегій інноваційного розвитку підприємств визначає видами передбачуваних інновацій: створенням і освоєнням нових видів продукції (послуг), технологій, способів організації виробництва, ринків, структури, систем управління, наукового інструментарію. Реалізація даних стратегій забезпечує досягнення інноваційних цілей, які представляють собою бажаний результат інноваційної діяльності підприємства. На підставі цього автор під інноваційним розвитком підприємства пропонує розуміє кількісне та якісне збільшення інноваційного потенціалу підприємства в результаті здійснення ним інноваційної діяльності [5].

Метою управління стратегією інноваційного розвитку є забезпечення довготривалого функціонування промислового підприємства на основі ефективної організації інноваційних процесів та високої конкурентоспроможності інноваційної продукції. Управління стратегією інноваційного розвитку знаходить свою реалізацію в цілях і завданнях тактичного рівня, виконання яких зазвичай чітко визначено або обмежена в часі й пов'язане із конкретними термінами вирішення необхідних завдань або етапами функціонування інноваційних процесів.

Зміст системи управління формуванням і реалізацією стратегії інноваційного розвитку визначається сукупністю етапів стратегічного інноваційного розвитку на основі

цілеспрямованого упорядкованого поєднання окремих елементів інноваційно-виробничої діяльності, визначення напрямку стратегічних змін, розподілі функцій, повноважень і відповідальності згідно структури функціональної підсистеми і забезпечення реалізації стратегічного розвитку відповідно до складу виконавчої підсистеми. При цьому слід орієнтувати роботу системи на самоврядування, самоорганізацію, саморозвиток [4].

Система управління формуванням та реалізацією стратегії інноваційного розвитку повинна будуватися з урахуванням наступних вимог: 1) комплексність стратегічного розвитку економічних процесів і явищ; 2) облік зовнішніх і внутрішніх умов стратегічного розвитку; 3) забезпечення високої якості всіх процесів у системі стратегічного розвитку.

Управління стратегією інноваційного розвитку передбачає реалізацію наступних напрямків: кадровий розвиток; використання і розширення внутрішніх можливостей підприємства; модернізація існуючого виробничого потенціалу підприємства; запровадження інноваційних досягнень у виробничо-технологічну базу підприємства; використання галузевих можливостей; сприяння модернізації виробничого потенціалу підприємства.

Обґрунтовано обрана та відповідно змістовно наповнена стратегія інновацій – як певний стратегічний набір (портфель) рішень із забезпечення інноваційного процесу на підприємстві на всіх його рівнях та для всіх складових бізнес-процесів – є запорукою тривалого успіху будь-якого підприємства і засобом забезпечення його конкурентної стійкості. Цьому мають слугувати чітка типологізація та детальна декомпозиція інноваційної стратегії за різними її складовими, які демонструють її місце у структурі стратегічного портфеля підприємства та в системі забезпечення його конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Брич В.Я., Корман М. М. Психологія управління: навч. посіб. К. : Кондор, 2013. 379 с.
2. Брич В., Нагара М. Методологічні засади розвитку коучингу в Україні. Україна: аспекти праці. 2009. № 6. С. 18-23.
3. Ковтун О.І. Інноваційні стратегії підприємств: теоретико-методологічні засади. *Економіка України*. 2013. № 4(617). С. 44-56.
4. Свиридова С.В. Система управления формированием и реализацией стратегии инновационного развития предприятий. *Организатор производства*. 2012. №1. С.95-99
5. Федотов А.К. Планирование и управление инновационным развитием промышленного предприятия. *Бизнес в законе*. 2011. № 2. С. 280-283.
6. Бутов А. М. Фінансовий аутсорсинг та його застосування в управлінні діяльністю підприємства *Науковий журнал «Причорноморські економічні студії»*. 2015. Випуск 5. С. 91-95.
7. Бутов А.М., Костецький В.В. Управління фінансовими потоками підприємств з позиції фінансової логістики. *Інноваційна економіка*. 2018. Випуск 3-4 (74). С. 139-145.
8. Пуцентейло П.Р. Аналіз сучасного розвитку галузі тваринництва України. *Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту: Серія «Економіка і управління»*. 2015. Вип. 31. С. 268-276.
9. Пуцентейло П.Р. Конкурентоспроможність підприємства: методологія аналізу дефініції. *Інноваційна економіка*. 2015. № 4 (59). С. 80–86.
10. Пуцентейло П.Р. Методологічні засади оцінювання конкурентоспроможного розвитку галузі тваринництва. *Сталий розвиток економіки*. 2014 № 2 (24). С. 13–20.
11. Язлюк Б. Застосування диверсифікації при реалізації інвестиційно-інноваційної стратегії підприємства. *Наука молода*. 2010. № 14. С. 198-202.
12. Язлюк Б. Стратегія інноваційної безпеки як подолання асиметрії конкурентоспроможності підприємств у міжрегіональному розвитку. *Наука молода*. 2012. Вип. 18. С. 178-184.

13. Язлюк Б. Управління диверсифікацією в контексті реалізації інвестиційно-інноваційної стратегії розвитку підприємств. Галицький економічний вісник. 2010. № 4. С. 86-91.

14. Язлюк Б.О., Шандрук С.К., Гугул О.Я. Соціальна відповідальність суб'єктів господарювання : економічна природа та зміст. Науковий вісник Полісся. 2017. № 1 (9). Ч. 1. С. 119–127.

Олександр Парашук

слухач магістерської програми

Тернопільський національний економічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ОЦІНКИ МАЙНА В УКРАЇНІ

В умовах активного реформування відносин власності потреба в послугах з оцінки майна, майнових прав закономірно зростає. Разом із цим, з'являються такі проблеми, як примусове відчуження майна за рішенням суду, проблеми земельної реформи, податкової застави, вирішення майнових суперечок тощо, об'єктивне вирішення яких багато в чому визначається об'єктивністю оцінки вартості.

Оцінка майна – це дослідження якості (споживчих властивостей, нешкідливості, харчової цінності тощо), кількості та відповідності умовам нормативної документації, умовам договору (контракту) партії (або окремого) товару, його споживчої цінності з наданням мотивованого, компетентного висновку [4, с. 518].

До суб'єктів оціночної діяльності належать: 1) суб'єкти господарювання – зареєстровані в установленому законодавством порядку фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, а також юридичні особи незалежно від їх організаційно-правової форми і форми власності, які здійснюють господарську діяльність, у складі яких працює щонайменше один оцінювач і які мають сертифікат суб'єкта оціночної діяльності і 2) органи державної влади і місцевого самоврядування, наділені повноваженнями щодо здійснення оціночної діяльності в процесі виконання функцій з управління і розпорядження державним майном або комунальним майном, у складі яких працюють оцінювачі [3, с. 31].

Під час проведення оцінки майна дослідження проводяться для встановлення властивостей, споживчої цінності, відповідності стандартам і технічним умовам товарів народного споживання, напівфабрикатів, сировини, тари, пакувальних матеріалів, спеціальних пристроїв (машин) та обладнання. Виходячи із вищевказаного, предметом товарознавчої експертизи є фактичні дані (факти, обставини), які встановлюються на основі спеціальних наукових знань у сфері товарознавства і дослідження об'єкта.

Під час проведення оцінки майна перед фахівцем ставляться такі основні завдання: ідентифікація об'єкта дослідження, тобто визначення приналежності досліджуваного товару (марки, моделі, сорту або виду); оцінка відповідності якості досліджуваного товару еталонним зразкам зазначеним у відповідних документах (стандартах, ГОСТах та ін.); встановлення наявності дефектів, які впливають на якість об'єкта, зміна якості, які відбулися через псування об'єктів; встановлення відповідності характеристик досліджуваних об'єктів, які зазначені безпосередньо на самому виробі (упаковці, етикетці, ярлику); аналіз зміни якості продукції в результаті впливу на неї окремих факторів; визначення ринкової вартості товару, а також зміни вартості внаслідок порушення його фактичного стану.

Методика проведення оцінки майна являє собою систему заходів, послідовно застосовуваних під час вивчення об'єктів для встановлення фактів, які стосуються предмета дослідження. На кожному етапі фахівець вивчає окремі властивості досліджуваних об'єктів. Своєю чергою, використовуються відповідні технічні засоби і вирішуються конкретні завдання. Важливою умовою вирішення завдання є дослідження не всіх властивостей досліджуваного об'єкта, а тільки тих, які мають значення для її вирішення.